

Zadanie nr 3 i 4

Opracowanie i implementacja algorytmów dla problemu $FP||C_{\max}$. Zgodnie z notacją trójpolową F oznacza **system przepływowy (taśmowy)** (ang. *flow shop*) – każde zadanie wymaga wykonania takiej samej liczby operacji w kolejnych stadiach; kolejność wykonywania poszczególnych operacji jest taka sama dla każdego zadania; w każdym stadium jest jeden procesor. Jeżeli kolejność wykonywania zadań na każdym z procesorów jest taka sama, wówczas system nazywamy przepływowym *permutacyjnym* i dodajemy literkę „P” (tak jak w analizowanym problemie).

Sformułowanie problemu:

Dany jest zbiór n zadań $J = \{1, \dots, n\}$ i m procesorów $M = \{M_1, \dots, M_m\}$. Każde zadanie j składa się ze zbioru m operacji $O = \{O_{1,j}, \dots, O_{m,j}\}$. Każda operacja $O_{z,j}$ musi zostać wykonana na procesorze M_z ($z=1, \dots, m$). Ponadto, zakłada się, że operacja $O_{z+1,j}$ może rozpocząć się dopiero w momencie, kiedy operacja $O_{z,j}$ jest zakończona. W przypadku, gdy każdy z procesorów musi wykonywać operacje w takiej samej kolejności problem nazywamy permutacyjnym i w niniejszym rozdziale skoncentrujemy się wyłącznie na problemach permutacyjnych. Założono również, że każdy procesor może w danym momencie wykonywać co najwyżej jedną operację i nie istnieją żadne ograniczenia kolejnościowe pomiędzy zadaniami. Operacje są niepodzielne i dostępne w chwili 0 na procesorze M_1 . W dalszej części instrukcji będziemy używać określenia zadanie j na procesorze M_z zamiast operacja O . Czas wykonywania zadania j , tj. $p_j^{(z)}$, wykonywanego na procesorze M_z ($z = 1, \dots, m$) opisany jest liczbą rzeczywistą. Dla m -procesorowego *permutacyjnego* problemu przepływowego uszeregowanie zadań na procesorach może zostać jednoznacznie zdefiniowane jako permutacja π . Zatem dla każdego zadania $\pi(i)$, tj. uszeregowanego na pozycji i w permutacji π możemy określić czas zakończenia jego wykonywania $C_{\pi(i)}^{(z)}$ na procesorze M_z :

$$C_{\pi(i)}^{(z)} = \max \left\{ C_{\pi(i)}^{(z-1)}, C_{\pi(i-1)}^{(z)} \right\} + p_{\pi(i)}^{(z)}$$

Gdzie $C_{\pi(1)}^{(0)} = C_{\pi(0)}^{(z)} = 0$ dla $z = 1, \dots, m$ i $C_{\pi(i)}^{(1)} = \sum_{l=1}^i p_{\pi(l)}^{(1)}$ jest czasem zakończenia wykonywania zadania uszeregowanego na pozycji i w permutacji π na M_1 .

Celem jest znalezienie takiego uszeregowania zadań π na procesorach, które minimalizuje kryterium długości uszeregowania $C_{\max} \triangleq \max_{j \in J} \{C_j\}$. W analizowanym problemie:

$$C_{\max} = C_{\pi(n)}^{(m)}.$$

Problem $FP||C_{\max}$ jest problemem silnie NP-trudnym dla $m \geq 3$ (dla liczby maszyn równej co najmniej 3).

Benchmarki (instancje testowe) są dostępne np. tu: <http://staff.iiar.pwr.wroc.pl/wojciech.bozejko/benchmarks.htm> (pierwszy link od góry)

Zadania do zrobienia w ramach zadania nr 3:

Na ocenę 3.0	Przegląd zupełny + NEH
Na ocenę 3.5	Algorytm Johnsona dla $m=2$
Na ocenę 4.0	FNEH (NEH z akceleracją)
Na ocenę 4.5	Wersja podstawowa algorytmu podziału i ograniczeń (z prostym LB)
Na ocenę 5.0	Wersja podstawowa dwóch wybranych algorytmów metaheurystycznych opartych o

Uwaga, oceniam też sprawozdanie (jego zawartość), w tym sposób wykonania eksperymentu numerycznego. Ze względu na to, że część zajęć odpadła, to punkty 4.5 i 5.0 są zamienne na 4.5, na 5.0 należy zrobić oba.

Przykładowe algorytmy: symulowane wyżarzanie, tabu search, przeszukiwanie ze zmiennym sąsiedztwem, algorytm akceptacji progu.

Uwaga, oceniam też sprawozdanie (jego zawartość), w tym sposób wykonania eksperymentu numerycznego.

Algorytm Johnsona jest algorytmem optymalnym dla problemu z dwoma maszynami [1]. Jego złożoność obliczeniowa to $O(n \log n)$. Opis znajduje się poniżej.

Algorytm NEH (technika wstawień/wcięć), zaproponowany w [2] jest najlepszym konstrukcyjnym algorytmem heurystycznym dla klasycznego problemu przepływowego. Dotychczas nie udało się skonstruować innego algorytmu, który w tym samym czasie działania dostarcza rozwiązania charakteryzującego się porównywalną jakością. Rozpoczyna on działanie od pewnego rozwiązania początkowego π_{init} , które określa kolejność zadań. W wersji dla klasycznego problemu, zadania są uszeregowane zgodnie z niemalejącą sumą czasów wykonywania operacji. Następnie zadania z π_{init} są kolejno wstawiane do rozwiązania końcowego π^i , na taką pozycję, aby zminimalizować wartość kryterium $C_{\max}(\pi^i)$. Złożoność obliczeniowa klasycznej wersji algorytmu to $O(n^3m)$. Istnieje metoda szybkiego liczenia kryterium po zamianie pozycji dwóch zadań, przy której uwzględnieniu mamy złożoność obliczeniową $O(n^2m)$.

Literatura:

[1] S. M. Johnson. Optimal two-and-three-stage production schedules. *Naval Research Logistic*, 1:61–68, 1954

[2] M. Nawaz, Jr E. E. Enscore, I. A. Ham. A heuristic algorithm for m -machine, n -jobs Flow-shop sequencing problem. *Omega*, 11:91–95, 1983

Algorytm 1 Johnson

- 1: $C_{\max}^* = \infty$, $\pi^* = \emptyset$
  - 2: Skonstruuj zbiory: $J_L = \{j : j \in J \wedge p_j^{(1)} < p_j^{(2)}\}$ i $J_R = \{j : j \in J \wedge p_j^{(1)} \geq p_j^{(2)}\}$
  - 3: Skonstruuj uszeregowanie π_L z zadań $J \in J_L$ według niemalejących wartości $p_j^{(1)}$
  - 4: Skonstruuj uszeregowanie π_R z zadań $J \in J_R$ według nierosnących wartości $p_j^{(2)}$
  - 5: Konkatenacja $\pi^* = \pi_L \cap \pi_R$ jest optymalnym rozwiązaniem.
-

Algorytm 2 NEH

- 1: $C_{\max}^* = \infty$, $\pi^* = \emptyset$
  - 2: Ustal kolejność zadań π_{init}
  - 3: Pobierz pierwsze zadanie j z π_{init}
  - 4: Wstaw j na taką pozycję w π^* dla której wartość $C_{\max}(\pi^*)$ jest minimalna
  - 5: Usuń j z π_{init}
  - 6: Jeżeli $\pi_{init} \neq \emptyset$ Idź do Krok 4
  - 7: Permutacja π^* jest danym rozwiązaniem.
-